

Motion till riksdagen 2009/10:Ub572

**av Lars-Axel Nordell och Chatrine Pålsson
Ahlgren (kd)**

Undervisning för hörselnedsatta

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att barn och ungdomar med hörselnedsättning bör få bättre tillgång till teckenspråk, hörseltekniska anpassningar och hörselutbildade lärare i skolan.

Motivering

Över en 1,1 miljon människor har i dag olika grader av hörselnedsättning. Antalet ökar och har blivit ett stort och växande folkhälsoproblem. En utsatt grupp är barn. Enligt Hörselskadades Riksförbund (HRF) finns det över 10 000 barn i Sverige i åldern 0–20 år som lever med en hörselnedsättning. I grundskolans åldrar, 7–16 år, antas cirka 3 000 elever vara döva eller få hjälpmedel på grund av hörselnedsättning. Det innebär att en stor del hörselnedsatta barn inte har tillgång till hjälpmedel i skolan.

Många elever upplever att de inte får den hjälp som de skulle behöva för att på lika villkor kunna ta del av undervisningen. För att barn med hörselnedsättningar ska få samma möjligheter till utbildning som hörande elever behöver de gå i en skola med små klasser, där de har möjlighet att utnyttja hörselteknisk utrustning, tillgång till teckenspråk samt personal med hörselpedagogisk utbildning.

Statistik från HRF visar dock att endast 16 procent av alla hörselskadade och döva barn och ungdomar erbjuds en sådan skola. Majoriteten, 84 procent, går i vanliga skolor där tillgången till hörselteknisk utrustning ofta är obefintlig. Att andelen anpassade lokaler är så låg är ett stort problem. Vi anser att den grupp barn med hörselnedsättning som står utan hjälpmedel måste uppmärksammas. Risken är att barnen kan få problem med att följa undervisning-

Fel! Okänt namn på

en med utanförskap som följd eftersom det kan vara svårt att höra vad som sägs i klassrum och på raster.

Konsekvenserna kan bli förödande, inte minst senare i livet. Många hörselskadade elever lämnar grundskolan och gymnasiet utan godkända betyg. Hela 36,7 procent av de sökande 2001–2006 till Riksgymnasiet för hörselskadade var obehöriga. Det kan jämföras med att genomsnittet för hela landet under samma tidsperiod var 10,5 procent. Denna skillnad är uppseendeväckande men ger upphov till alldeles för lite debatt.

Det finns också ett för litet utbud av gymnasieskolor för hörselskadade. Utöver Riksgymnasiet i Örebro finns ett fåtal skolor. Det skapar dålig konkurrens och försämrar valmöjligheterna för hörselskadade elever. För många 16-åringar är det ett stort steg att flytta till en helt ny stad och resultatet blir istället en skola i den egna kommunen som kanske håller en mycket låg kvalitet vad det gäller teckenspråk och andra nödvändiga hjälpmedel. Fler skolor för döva vore därför mycket önskvärt.

I utredningen *Teckenspråk och teckenspråkiga – Översyn av teckenspråkets ställning* (SOU 2006:54) framkommer det att barns behov av teckenspråk inte alltid uppmärksammas. Bristen på kunskap om vilka som behöver teckenspråk beror ofta på att många hörselskadade går integrerade i skolor där deras behov inte uppmärksammas. Denna problematik måste tas på allvar av regeringen och åtgärdas.

Tillgången på teckenspråklärare är också ett problem. Det är svårt att få elever att intressera sig för teckenspråk, vilket ger anledning till oro för tillgången på tolkar i framtiden. Regeringen bör ta den utvecklingen på allvar.

Stockholm den 30 september 2009

Lars-Axel Nordell (kd)

Chatrine Pålsson Ahlgren (kd)